

## NOTA DE FUNDAMENTARE

la proiectul hotărârii de Guvern cu privire la modificarea hotărârii Guvernului nr. 570/2009 cu privire la aprobarea unor acte normative în vederea implementării prevederilor Codului subsolului

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| Proiectul actului normativ a fost elaborat de Ministerul Mediului.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| <b>2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| <b>2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| În temeiul art. 9 lit. a) din Codul subsolului nr. 3/2009 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2009, nr. 75-77, art.197), cu modificările ulterioare, precum și pentru asigurarea protecției și utilizării durabile a subsolului                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| <b>2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| <p>Proiectul actului normativ a fost elaborat ca urmare a aprobării Hotărârii Parlamentului nr. 200/2022 „Raportul Comisiei de anchetă privind modul de exploatare a substanțelor minerale utile și determinarea impactului asupra mediului” și prevede soluționarea unor deficiențe sau lacune legislative.</p> <p>Necesitatea modificării actului normativ sunt stabilite de birocrație excesivă, lipsa de transparență și întârzierile în procesul de selecție. Procedura actuală nu permite o evaluare rapidă și clară a ofertelor, iar cerințele administrative sunt adesea prea vagi, ceea ce poate duce la neînțelegeri și interpretări diferite. În plus, reglementările privind protecția mediului și securitatea industrială nu sunt suficient de detaliate, ceea ce poate duce la riscuri în execuția lucrărilor subterane.</p> <p>1. Problemele care au determinat elaborarea proiectului Hotărârii Guvernului pentru modificarea Hotărârii Guvernului nr. 570/2009 cu privire la aprobarea unor acte normative în vederea implementării prevederilor Codului subsolului sunt legate de <u>incertitudini și deficiențe ale cadrului normativ, care generează tergiversări în procesul de reglementare</u>, din motiv că:</p> <ul style="list-style-type: none"><li>- Nu se eliberează avizul Centrului Național Științifico-Practic de Medicină Preventivă în urma reorganizării instituției (fiind exclus prin reorganizarea instituțională aprobată prin HG nr. 1090/2017);</li><li>- Nu se efectuează expertiza ecologică dar se efectuează evaluarea impactului asupra mediului conform Legii nr. 86/2014 privind evaluarea impactului asupra mediului;</li><li>- Nu se efectuează expertiza securității industriale cu privire la posibilitatea construirii și exploatării obiectului în urma modificării Legii nr. 116/2012 privind securitatea industrială a obiectelor industriale periculoase* și aprobării noii Legi nr. 151/2022 privind funcționarea în condiții de siguranță a obiectivelor industriale și a instalațiilor tehnice potențial periculoase, unde au fost abrogate prevederile de efectuare a expertiza securității industriale cu privire la posibilitatea construirii și exploatării obiectului.</li></ul> <p>2. Regulamentul privind organizarea și desfășurarea concursului pentru dreptul de folosință asupra sectoarelor de subsol pentru prospecțiuni, explorări sau extragerea substanțelor minerale utile necesită actualizare pentru a <u>reduce incertitudinea și a asigura transparența procesului decizional</u>. În forma sa actuală, procesul de selecție a beneficiarilor prezintă anumite lacune care pot afecta obiectivitatea și eficiența atribuirii drepturilor de utilizare a resurselor subsolului.</p> <p>Printre principalele probleme identificate se numără:</p> |



- Lipsa unor criterii clare de selecție direct incluse în Regulament creează incertitudine și posibilități de interpretare variabilă, întrucât acestea sunt stabilite printr-un ordin separat (Ordinul Nr. 28/07.10.2013 al Agenției pentru Geologie și Resurse Minerale). Această situație poate afecta transparența și predictibilitatea procesului de selecție.
- Rigiditatea actualului mecanism de evaluare poate genera blocaje sau selecții suboptimale, în special în situațiile în care nu este atins numărul minim necesar de participanți la concurs. Comisia ar trebui să beneficieze de o anumită flexibilitate pentru a asigura o evaluare mai eficientă a ofertelor.
- Lipsa accesului clar la informațiile privind experiența și istoricul ofertanților, inclusiv respectarea normelor de protecție a mediului, poate duce la selecții neoptime. Fără o evaluare obiectivă a activității anterioare a participanților, există riscul ca procesul de selecție să nu garanteze siguranța exploatărilor și protecția mediului.

3. Neconcordanțelor în textul actului, or pct. 15 din Anexa 3 stipulează că *Proiectul perimetrului minier se elaborează la comanda beneficiarului de subsol de către o organizație de proiectări și se anexează la cererea pentru obținerea dreptului de folosință a sectorului de subsol depusă la Ministerul Mediului*. Aceasta contravine cu pct. 16 din aceeași Anexă, și anume că *Proiectul perimetrului minier pentru extragerea substanțelor minerale utile solide se elaborează la comanda beneficiarului de subsol de către o organizație de proiectări, după încheierea contractului privind atribuirea în folosință a sectorului de subsol*. Respectiv, anexarea Perimetrului minier la cererea pentru obținerea dreptului de folosință a sectorului de subsol nu este posibilă.

### 3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

#### 3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

1. Ajustarea actelor necesare de anexat la cerere pentru a facilita procesul de atribuire a sectoarelor de subsol în scopul efectuării prospecțiunilor geologice pentru fundamentarea și proiectarea obiectivelor industriale și construcțiilor civile, construirea și/sau exploatarea construcțiilor subterane nelegate de extragerea substanțelor minerale utile;
 

**Obiectivele proiectului:**

  1. **Clarificarea și consolidarea cadrului normativ** prin eliminarea prevederilor care nu mai sunt aplicabile, reducând astfel incertitudinile și tergiversările în procesul de reglementare.
    - **Adaptarea legislației la modificările instituționale și legislative recente**, prin eliminarea obligativității avizului Centrului Național Științifico-Practic de Medicină Preventivă, care a fost exclus prin reorganizarea instituțională aprobată prin HG nr. 1090/2017.
    - **Asigurarea unei reglementări coerente a evaluărilor de mediu**, prin alinierea cerințelor la Legea nr. 86/2014 privind evaluarea impactului asupra mediului și clarificarea necesității expertizei ecologice în raport cu aceasta.
  2. **Obiectivele actualizării Regulamentului privind organizarea și desfășurarea concursului pentru dreptul de folosință asupra sectoarelor de subsol:**
    - **Creșterea transparenței și predictibilității procesului de selecție** prin includerea direct în Regulament a criteriilor de selecție, înlocuind astfel dependența de Ordinul Nr. 28/07.10.2013 al Agenției pentru Geologie și Resurse Minerale.
    - **Îmbunătățirea flexibilității mecanismului de evaluare**, oferind Comisiei posibilitatea de a lua decizii mai adaptate în situațiile în care nu este atins numărul



minim necesar de participanți la concurs, evitând astfel blocajele și selecțiile suboptimale.

- **Asigurarea unei evaluări obiective și fundamentate a ofertanților**, prin instituirea unor mecanisme clare de verificare a experienței, a istoricului și a respectării normelor de protecție a mediului, garantând astfel siguranța exploatarea și protecția mediului.

### **3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare**

**Opțiunea– „a nu face nimic”,** presupune să se lase lucrurile neschimbate, astfel, lipsa de implicare a statului va determina agravarea situației în procesul de atribuire a sectoarelor de subsol în scopul efectuării prospecțiunilor geologice pentru fundamentarea și proiectarea obiectivelor industriale și construcțiilor civile, construirea și/sau exploatarea construcțiilor subterane nelegate de extragerea substanțelor minerale utile.

Totodată, este de menționat că, în adresa Ministerului Mediului în perioada anilor 2020-2024 au fost depuse mai multe cereri privind atribuire a sectoarelor de subsol în scopul efectuării prospecțiunilor geologice pentru fundamentarea și proiectarea obiectivelor industriale și construcțiilor civile, construirea și/sau exploatarea construcțiilor subterane nelegate de extragerea substanțelor minerale utile, unde agenților economici au fost refuzați/respinși din motivul neîndeplinirii tuturor cerințelor documentare, în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 570/2009 cu privire la aprobarea unor acte normative în vederea implementării prevederilor Codului subsolului.

În consecință, galeriile subterane care au fost abandonate și reîntoarse în proprietatea statului nu pot fi utilizate într-un mod sustenabil și transparent, ceea ce conduce la impact negativ asupra economiei și mediului.

## **4. Analiza impactului de reglementare**

### **4.1. Impactul asupra sectorului public**

Consolidarea concurenței și a integrității pieței: Măsurile care vizează transparența ofertelor și responsabilizarea agenților economici contribuie la creșterea concurenței pe piață. Procedurile mai clare de selecție și evaluare a ofertelor, în care transparența punctajelor și a criteriilor de selecție sunt respectate, pot stimula competitivitatea și pot încuraja un comportament de afaceri corect. Aceasta, la rândul său, poate duce la reducerea monopolurilor sau a concentrării excesive a puterii economice în mâinile unui număr mic de agenți economici.

### **4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative**

Implementarea prezentului proiect nu implică cheltuieli financiare suplimentare din bugetul de stat.

### **4.3. Impactul asupra sectorului privat**

Prin ajustarea prevederilor, se simplifică și se eficientizează procedurile implicate în obținerea avizelor și aprobărilor necesare pentru activitățile legate de exploatarea și construcțiile subterane.

Totodată includerea criteriilor de evaluare a ofertelor direct în Hotărârea Guvernului asigură un proces mai transparent și accesibil tuturor participanților.

Prin stabilirea unor cerințe mai clare pentru obținerea în folosință a sectoarelor de subsol și prin publicarea informațiilor relevante, procesul devine mai transparent și mai accesibil publicului. Acest lucru sporește încrederea cetățenilor și a agenților economici în autoritățile responsabile cu gestionarea resurselor naturale și poate reduce riscurile de



corupție. De menționat ca la data de 30 ianuarie 2024 a avut loc ședința pentru modificarea Hotărârii Guvernului nr. 570/2009 cu participarea sectorului privat și a reprezentanților instituțiilor din subordine.

#### **4.4. Impactul social**

Impactul social al acestor modificări legislative este pozitiv, contribuind la dezvoltarea unui sector subteran mai sustenabil și echitabil, stimulând concurența corectă, respectarea normelor de mediu și oferind transparență în procesul de alocare a resurselor minerale. Aceste măsuri vor sprijini în mod direct autoritățile locale și întreprinderile, ajutând la creșterea calității vieții și promovând dezvoltarea durabilă a întregii economii.

##### **4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal**

Gestionarea datelor cu caracter personal este în conformitate cu reglementările legale, aspect esențial pentru protejarea drepturilor și confidențialității persoanelor.

##### **4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen**

Implementarea prezentului Regulament nu prevede careva prevederi care ar putea influența în mod diferit femeile, bărbații și minoritățile de gen.

#### **4.5. Impactul asupra mediului**

O componentă esențială a modificărilor este concentrarea pe evaluarea impactului asupra mediului, prin reglementarea mai clară a proceselor de evaluare a proiectelor de utilizare a resurselor subterane. Stabilirea unor criterii de calificare și selecție contribuie la asigurarea unui echilibru între dezvoltarea economică și protecția mediului înconjurător. Acest lucru va conduce la reducerea impactului negativ asupra comunităților locale, menținând calitatea vieții și a sănătății publice.

#### **4.6. Alte impacturi și informații relevante**

Impact asupra încrederii publice: Eliminarea contradicțiilor și ambiguităților în reglementările legale va spori încrederea cetățenilor în autoritățile publice. Un cadru legal mai clar și mai previzibil reduce incertitudinile și riscurile asociate cu procesele administrative, promovând un climat de încredere și siguranță juridică.

#### **5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE**

##### **5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională**

*Nu este aplicabil*

##### **5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE**

*Nu este aplicabil*

#### **6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ**

În scopul asigurării unui proces participativ Ministerul Mediului a organizat ședințe la care au participat reprezentanți ale întreprinderilor private, autorități publice locale și centrale. În scopul respectării Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative și ale Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional, anunțul privind inițierea elaborării proiectului actului normativ a fost plasat pe: [particip.gov.md](https://particip.gov.md) și pe pagina web oficială a Ministerului Mediului, secțiunea Transparența decizională, compartimentul Anunțuri/Proiecte supuse consultărilor publice prin linkul:

<https://particip.gov.md/ro/document/stages/anunt-privind-initierea-elaborarii-proiectului-hotararii-guvernului-pentru-modificarea-hotararii-guvernului-nr-5702009-cu-privire-la-aprobarea-unor-acte-normative-in-vederea-implementarii-prevederilor-codului-subsolului/12037>



- La data de 30 ianuarie 2024 în cadrul Ministerului Mediului a fost organizat consultare publică, unde au participat 9 persoane (prezență fizică), cu participarea și a reprezentanților instituțiilor din subordine. Comentariile și sugestiile au fost luate în considerație la definitivarea proiectului pentru modificarea Hotărârii Guvernului nr. 570/2009.

#### **7. Concluziile expertizelor**

Proiectul de hotărâre va fi supus expertizei juridice și respectiv expertizei anticorupție în conformitate cu cerințele Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative. Rezultatele expertizelor menționate supra, vor fi reflectate la etapa recepționării acestora.

#### **8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent**

Aprobarea proiectului nu atrage după sine necesitatea modificării sau abrogării altor acte normative.

#### **9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ**

Implementarea prevederilor proiectului actului normativ nu necesită întreprinderea unor măsuri adiționale.

Secretar de Stat

Grigore STRATULAT